

Koolijuhid klouni rollis

Haridusjuhtimises toimuvat on taba-
valt nimetatud kirbutsirkuseks, kus ar-
tistidena on reklaamitud õpetajaid.
Klounideks on haridusjuhtidest tsirku-
sepidajad määranud koolidirektorid.
Vähemalt Tallinnas.

Löökide mõju, mis koolijuhte vii-
mase aasta jooksul tabanud, sõltub
kahtlemata iga direktori kaalust. Et
võitlus käib ainult absoluutses kaalu-
kategoorias, on kergemad mehed kor-
duvalt nokdaunis, kui mitte nokaudis.
Targemad kergekaallased on ringist ju-
ba välja astunud. Põhilisi lööke on
kaks: allapoole vööd ja pähe. Haridus-
süsteemis on lubatud ka löögid selja
tagant, isegi kohtunikult. Kui oled täit-
nud kohtuniku, näiteks haridusosakon-
na juhataja korralduse, lajatab ta sulle
ise viimase löögi.

Kool ei ole juriidiline isik ega saa
end ise majandada. Kui üks Tallinna
kesklinna kooli loll direktor kirjutab
alla arvele CD-mängija ostmiseks,
võib ta kindel olla, et jääb firmale võl-
gu. Sest tema allkiri ei taga midagi.
Kuigi kooli eelarves on vastav sum-
ma vastavas artiklis olemas, seda raha
haridusosakonnast üle ei kanta. Aru-
pärimisele saad vastuse, et "kõik kesk-
linna koolid on kahe kuu sooja eest võl-
gu". Ja ongi, sest eelarvelisi summa-
sid pole laekunud. Käid seejärel
kuu-kaks haridusosakonna pearaama-
tupidaja käest mungumas, et tahaks ik-
ka aumees olla ja samast firmast tei-
nekordki midagi osta... Kas seda te-
gelast, kes ei saa kasutada isegi talle
juhtida antud asutuse eelarvelisi sum-
masid, on mõtet nimetada direktoriks?

Andsin hiljuti füüsikatundi mate-
maatikakabinetis. Austusest ruumi pe-
remehe vastu palusin õpilastel lahenda-
da soojenduseks ühe protsentülesan-
de. N kooli direktori töötasu 1996. aas-
tal oli 4740 krooni. Kui suur on tema
palk uue palgamäära kohaselt? Selgus,
et õpilaste ja haridusmatemaatikute la-
hendamismetoodika on drastiliselt eri-
nev. Lapsed teadagi kasutasid meedia-
kisast tuttavat 14-protsendist tõusu ja
said palgaks 5403 krooni. Tegelik uus
palk, mille haridusosakonna arvuti
mulle välja trükkis, on aga 4070. Mis
jahumine see on, küsite. Sama on koo-
lidirektorid ja õpetajad tulutult küsi-
nud kõikvõimalikelt asjameestelt.

Tegelikult on kõik kirjas valitsuse
määruses nr 4 (14.1.97) ja selle lisas,

KOOLITEE

Mart Kuurme,
koolidirektor

kus kehtestatakse riigieelarveliste asu-
tuste töötajate palgaastmed. Munitsi-
paalkoolide direktorite palgaastmed on
19–30, s.t 2330–4620 krooni kuus. Pal-
ga langus on Eesti riigis valitsuse kin-
nitatud. Kas tegelikult saan nüüd vä-
hem? Ei, sest õppeaasta keskel ei tohi
palk langeda. Vähemalt õppeaasta lõ-
puni saan vahe kätte juurdemaksuna.

Ka peaaegu kõigi õpetajate palga-
määrad langevad (vanemõpetajal 3216
kroonilt 2830 kroonini). Õpetajatele
saaks arvutada oskav koolijuht maks-
ta lisatasu. Miks saaks, aga mitte saab?
Nimelt saime haridusosakonnalt 27.
märtsil 1997 kauaoodatud eelarve, mil-
les kirjas nii töötasufond kui muud ku-
luartiklid. Jagasime raamatupidajaga
palgafondi 12 kuu peale ära ja maksime
õpetajatele 10-protsendise lisata-
su kahe kuu eest välja. 22. aprillil saa-
bus aga haridusosakonna juhataja all-
kirjaga faks, milles tühistati eelmine
käskkiri. Kooli kuupalgafondi aga vä-
hendati kuni augustikuuni 2500 kroo-
ni võrra. Kas pärast seda trianglit võib
üldse mõnda haridusjuhtide tatsipaud
täpselt täitma hakata?

Osa koolijuhte on ammu aru saanud,
et sellise riigi asjameestele ei tasu loo-
ta ja on loonud süsteemi, kus kodud
toetavad kvaliteetse hariduse saamist.
Aga kes garanteerib, et mõni väga tead-
lik tädi sind selle eest kogu rahva sil-
mis ei musta? Ühe mehega juba püüti
Postimehe veergudel nii teha.

Kooli põhikirja, kus seataks sisse
ametlik õppetoetus, ei kinnitata. Sest
seaduses on ette nähtud tasuta haridus.
Mis asi see on? Tsirkus, õige küll. Aga
peagi vabaneb veel üks kirbutsirkuse
tola ametikoht.

*Mart Kuurme on Tallinna Reaal-
kooli direktor.*